

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

11 avril 2023

PROJET DE LOI

**modifiant les lois sur le Conseil d'État,
coordonnées le 12 janvier 1973**

Amendements

Voir:

Doc 55 **3220/ (2022/2023)**:

- 001: Projet de loi.
- 002: Amendements.
- 003: Rapport de la première lecture.
- 004: Articles adoptés en première lecture.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

11 april 2023

WETSONTWERP

**tot wijziging van de wetten op de Raad
van State, gecoördineerd op 12 januari 1973**

Amendementen

Zie:

Doc 55 **3220/ (2022/2023)**:

- 001: Wetsontwerp.
- 002: Amendementen.
- 003: Verslag van de eerste lezing.
- 004: Artikelen aangenomen in eerste lezing.

09311

N° 3 de Mme **Matz** et M. **De Smet**

Art. 5

Dans l'article 17 proposé, dans le § 1er, alinéa 3, 2°, supprimer les mots "dont l'examen se prête à un traitement accéléré".

JUSTIFICATION

Le présent amendement a pour objectif de relayer les préoccupations d'AVOCATS.BE reprises dans leur avis écrit du 11 avril 2023 dans le cadre du projet de loi DOC 55 3220/004.

AVOCATS.BE s'oppose à l'ajout, dans l'article 17 des L.C.C.E., d'une "condition" à l'obtention d'une suspension par le biais de l'exigence légale d'un moyen sérieux qui "se prête à un traitement accéléré".

La condition supplémentaire requise pour pouvoir obtenir la suspension d'un acte administratif, tenant à devoir invoquer un moyen sérieux "dont l'examen se prête à un traitement accéléré", contrevient en effet au droit à un recours effectif et constitue une régression substantielle de l'accès au juge.

Cette condition limite, en effet, la portée du contrôle de légalité que le Conseil d'État doit pouvoir effectuer, même dans le cadre d'une procédure urgente.

Cette condition, telle qu'expliquée dans l'exposé des motifs, viole, en outre, l'article 26, § 3, de la loi spéciale du 6 janvier 1989 "sur la Cour constitutionnelle" qui oblige le Conseil d'État à poser une question préjudicielle dans certaines circonstances.

Vanessa Matz (Les Engagés)
François De Smet (DéFI)

Nr. 3 van mevrouw **Matz** en de heer **De Smet**

Art. 5

In het voorgestelde artikel 17, § 1, derde lid, 2°, de woorden "waarvan het onderzoek zich leent voor een versnelde behandeling en" weglaten.

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe gevolg te geven aan de bezorgdheden van AVOCATS.BE, zoals aangegeven in hun schriftelijk advies van 11 april 2023 in het raam van wetsontwerp DOC 55 3220/004.

AVOCATS.BE verzet zich ertegen dat er in artikel 17 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State een voorwaarde wordt toegevoegd voor de verkrijging van een schorsing via het wettelijke vereiste van een ernstig middel waarvan het onderzoek zich leent voor een versnelde behandeling.

De vereiste bijkomende voorwaarde om de schorsing van een bestuurshandeling te kunnen verkrijgen, die erin bestaat dat een ernstig middel moet worden ingeroepen "waarvan het onderzoek zich leent voor een versnelde behandeling", druist immers in tegen het recht op een daadwerkelijk beroep en betekent een substantiële achteruitgang van de toegang tot de rechter.

Die voorwaarde beperkt immers de draagwijdte van het wettigheidstoezicht dat de Raad van State moet kunnen uitoefenen, zelfs in het raam van een dringende procedure.

Bovendien schendt die voorwaarde, zoals ze wordt uitgelegd in de memorie van toelichting, artikel 26, § 3, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, dat de Raad van State in bepaalde omstandigheden verplicht tot het stellen van een prejudiciële vraag.

N° 4 de Mme **Matz** et M. **De Smet**

Art. 5

Dans l'article 17 proposé, dans le § 4, alinéa 3, remplacer les mots "cinq jours ouvrables" par les mots "dix jours ouvrables".

JUSTIFICATION

Le présent amendement a pour objectif de relayer les préoccupations d'AVOCATS.BE reprises dans leur avis écrit du 11 avril 2023 dans le cadre du projet de loi DOC 55 3220/004.

Un délai de cinq jours ouvrables pour prendre connaissance du rapport, le communiquer à son client et préparer avec lui une réaction complète demeure trop restreint pour un avocat. Il est proposé de porter ce délai à 10 jours.

Vanessa Matz (Les Engagés)
François De Smet (DéFI)

Nr. 4 van mevrouw **Matz** en de heer **De Smet**

Art. 5

In het voorgestelde artikel 17, § 4, derde lid, de woorden "vijf werkdagen" vervangen door de woorden "tien werkdagen".

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe gevolg te geven aan de bezorgdheden van AVOCATS.BE, zoals aangegeven in hun schriftelijk advies van 11 april 2023 inzake het wetsontwerp DOC 55 3220/004.

Een termijn van vijf werkdagen om kennis te nemen van het verslag, het mee te delen aan zijn cliënt en met hem een volledig antwoord voor te bereiden, is te kort voor een advocaat. Er wordt voorgesteld die termijn op tien werkdagen te brengen.

N° 5 de Mme **Matz** et M. **De Smet**

Art. 5

Dans l'article 17 proposé, remplacer les paragraphes 9 et 10 par ce qui suit:

“§ 9. La section du contentieux administratif peut, suivant une procédure accélérée déterminée par le Roi, annuler l'acte ou le règlement si, dans les trente jours à compter de la notification de l'arrêt qui ordonne la suspension ou des mesures provisoires ou confirme la suspension provisoire ou les mesures provisoires, la partie adverse ou celui qui a intérêt à la solution de l'affaire n'a pas introduit une demande de poursuite de la procédure et a marqué son accord après y avoir été invité par un courrier adressé par le greffier en chef.

§ 10. Lorsque, la demande de suspension d'un acte ou d'un règlement ou la demande de mesures provisoires ayant été rejetée, la partie requérante n'introduit aucune demande de poursuite de la procédure dans un délai de trente jours à compter de la notification de l'arrêt, le greffier en chef lui adresse un courrier l'invitant à confirmer qu'elle ne souhaite pas la poursuite de la procédure.

En cas de réponse positive, la section du contentieux administratif peut, suivant une procédure accélérée déterminée par le Roi, constater le désistement de la partie requérante.”

JUSTIFICATION

Le présent amendement a pour objectif de relayer les préoccupations d'AVOCATS.BE reprises dans leur avis écrit du 11 avril 2023 dans le cadre du projet de loi DOC 55 3220/004.

Un délai de cinq jours ouvrables pour prendre connaissance du rapport, le communiquer à son client et préparer

Nr. 5 van mevrouw **Matz** en de heer **De Smet**

Art. 5

In het voorgestelde artikel 17, de paragrafen 9 en 10 vervangen als volgt:

“§ 9. De afdeling bestuursrechtspraak kan volgens een door de Koning bepaalde versnelde procedure de akte of het reglement vernietigen indien de verwerende partij of degene die een belang heeft bij de beslechting van de zaak geen vordering tot voortzetting van de procedure heeft ingediend binnen dertig dagen te rekenen van de kennisgeving van het arrest waarbij de voorlopige schorsing of de voorlopige maatregelen worden bevolen of de voorlopige schorsing of de voorlopige maatregelen worden bevestigd en indien hij of zij daarmee akkoord gaat na een schriftelijke uitnodiging daartoe van de hoofdgriffier.

§ 10. Wanneer de vordering tot schorsing van een akte of een reglement of de vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen is afgewezen en de verzoekende partij binnen een termijn van dertig dagen vanaf de bekendmaking van het arrest geen enkel verzoek tot voortzetting van de procedure indient, zendt de hoofdgriffier haar een brief met het verzoek te bevestigen dat ze de procedure niet wenst voort te zetten.

Bij een bevestigend antwoord kan de afdeling bestuursrechtspraak volgens een door de Koning bepaalde versnelde procedure vaststellen dat de verzoekende partij afstand doet van geding.”

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe gevolg te geven aan de bezorgdheden van AVOCATS.BE, zoals aangegeven in hun schriftelijk advies van 11 april 2023 inzake het wetsontwerp DOC 55 3220/004.

Een termijn van vijf werkdagen om kennis te nemen van het verslag, het mee te delen aan zijn cliënt en met hem een

avec lui une réaction complète demeure trop restreint pour un avocat. Il est proposé de porter ce délai à 10 jours.

Vanessa Matz (Les Engagés)
François De Smet (DéFI)

volledig antwoord voor te bereiden, is te kort voor een advocaat. Er wordt voorgesteld die termijn op tien werkdagen te brengen.

N° 6 de Mme **Matz** et M. **De Smet**

Art. 6/1 (*nouveau*)

Insérer un article 6/1, rédigé comme suit:

“Art. 6/1. L'article 21 des mêmes lois est remplacé par ce qui suit:

‘Art. 21. Les délais dans lesquels les parties doivent transmettre leurs mémoires, leur dossier administratif ou les documents ou renseignements demandés par la section du contentieux administratif sont fixés par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres.

Lorsque la partie requérante ne respecte pas les délais prévus pour l'envoi du mémoire en réplique ou du mémoire ampliatif, ledit mémoire est écarté d'office des débats.

Lorsque la partie adverse ne transmet pas le dossier administratif dans le délai fixé, les faits cités par la partie requérante sont réputés prouvés, à moins que ces faits soient manifestement inexacts.

Lorsque le dossier administratif n'est pas en possession de la partie adverse, elle en avise sans délai la chambre saisie du recours.

D'office ou à la demande du membre de l'auditorat désigné ou à la demande d'une partie, la chambre peut ordonner le dépôt du dossier administratif moyennant une astreinte conformément à l'article 36.

Les mémoires introduits par la partie adverse sont écartés d'office des débats lorsqu'ils ne sont pas introduits dans les délais fixés conformément à l'alinéa 1er.”

JUSTIFICATION

Le présent amendement a pour objectif de relayer la préoccupation d'AVOCATS.BE relative à la suppression de l'effet

Nr. 6 van mevrouw **Matz** en de heer **De Smet**

Art. 6/1 (*nieuw*)

Een artikel 6/1 invoegen, luidende:

“Art. 6/1. Artikel 21 van dezelfde wetten wordt vervangen als volgt:

‘Art. 21. De termijnen waarbinnen de partijen hun memories, hun administratief dossier of de door de afdeling bestuursrechtspraak gevraagde stukken of inlichtingen moeten toesturen, worden bepaald door de Koning, bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

Wanneer de verzoekende partij de termijnen voor het toesturen van de memorie van wederantwoord of van de toelichtende memorie niet eerbiedigt, wordt de betreffende memorie ambtshalve uit de debatten geweerd.

Wanneer de verwerende partij het administratief dossier niet binnen de vastgestelde termijn toestuur, worden de door de verzoekende partij aangehaalde feiten als bewezen geacht, tenzij deze feiten kennelijk onjuist zijn.

Wanneer het administratief dossier niet in het bezit is van de verwerende partij, deelt zij dit onverwijld mede aan de kamer waarbij het beroep aanhangig is.

De kamer kan, ambtshalve of op verzoek van het aangewezen lid van het auditoraat of op verzoek van een partij, de neerlegging van het administratieve dossier bevelen onder verbeurte van een dwangsom overeenkomstig artikel 36.

De memories ingediend door de verwerende partij worden ambtshalve uit de debatten geweerd wanneer zij niet werden ingediend binnen de termijnen bepaald overeenkomstig het eerste lid.”

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe gevolg te geven aan de bezorgdheden van AVOCATS.BE, zoals aangegeven in hun

couperet reprise dans leur avis écrit du 11 avril 2023 dans le cadre du projet de loi DOC 55 3220/004.

Un délai de cinq jours ouvrables pour prendre connaissance du rapport, le communiquer à son client et préparer avec lui une réaction complète demeure trop restreint pour un avocat. Il est proposé de porter ce délai à 10 jours.

Vanessa Matz (Les Engagés)
François De Smet (DéFI)

schriftelijk advies van 11 april 2023 inzake het wetsontwerp DOC 55 3220/004.

Een termijn van vijf werkdagen om kennis te nemen van het verslag, het mee te delen aan zijn cliënt en met hem een volledig antwoord voor te bereiden, is te kort voor een advocaat. Er wordt voorgesteld die termijn op tien werkdagen te brengen.

N° 7 de Mme **Matz** et M. **De Smet**

Art. 7

Dans le 2°, dans le premier alinéa proposé, compléter la première phrase par les mots “c’est-à-dire qui empêche la répétition d’un acte allant dans un sens identique”.

JUSTIFICATION

Le présent amendement a pour objectif de relayer les préoccupations d’AVOCATS.BE reprises dans leur avis écrit du 11 avril 2023 dans le cadre du projet de loi DOC 55 3220/004.

En ce qui concerne la procédure en annulation, l’article 7 modifie l’article 24 des L.C.C.E. pour prévoir que: “Le cas échéant, le rapport peut se limiter à la fin de non-recevoir ou au moyen au fond qui permet la solution du litige...”.

Dans certains cas, des moyens peuvent cependant avoir des effets allant au-delà de la seule annulation et produire des effets plus larges quant à une éventuelle réfection.

Si l’on peut concevoir que le rapport soit limité à l’examen de certains moyens par préférence, il conviendrait toutefois que le choix de ceux-ci soit fonction de l’étendue des effets de l’annulation plutôt que de se limiter aux moyens entraînant l’annulation totale.

L’auditeur doit privilégier l’efficacité et faire œuvre utile.

C’est pourquoi, il est proposé de préciser qu’il doit privilégier les “moyens qui empêchent la répétition d’un acte allant dans un sens identique”.

Nr. 7 van mevrouw **Matz** en de heer **De Smet**

Art. 7

In het voorgestelde eerste lid van de bepaling onder 2° de eerste zin aanvullen met de woorden “en dat met andere woorden belet dat er opnieuw een akte met een identieke draagwijdte wordt opgesteld”.

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe gevolg te geven aan de bezorgdheden van AVOCATS.BE zoals aangegeven in hun schriftelijk advies van 11 april 2023 geuit in het kader van het wetsontwerp DOC 55 3220/004.

Met betrekking tot de procedure tot nietigverklaring strekt artikel 7 ertoe artikel 24 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State te wijzigen en aldus het volgende te bepalen: “In voorkomend geval kan het verslag zich beperken tot het middel van niet-ontvankelijkheid of tot het middel ten gronde dat de oplossing van het geschil mogelijk maakt.”.

In bepaalde gevallen kunnen de gevolgen van de middelen echter verder strekken dan de loutere nietigverklaring en kunnen ze verregaandere uitwerkingen hebben wat een eventueel herstel betreft.

Hoewel te begrijpen valt dat het verslag zich beperkt tot bepaalde middelen die de voorkeur genieten, zou bij de keuze voor die middelen niettemin rekening moeten worden gehouden met de gevolgen van de nietigverklaring en zou men zich niet mogen beperken tot de middelen die een volstreekte nietigverklaring tot gevolg hebben.

De auditeur moet kiezen voor doeltreffendheid en moet zinnvol te werk gaan.

Derhalve strekt dit amendement ertoe te verduidelijken dat de auditeur in de eerste plaats moet kiezen voor middelen die beletten “dat er opnieuw een akte met een identieke draagwijdte wordt opgesteld”.

Le “sens” de la décision correspond au vocable déjà utilisé dans le cadre de l’appréciation concernant l’intérêt au moyen (voir art. 14 § 1er des L.C.C.E.)

Vanessa Matz (Les Engagés)
François De Smet (DéFI)

Het begrip “draagwijdte” van de beslissing stemt overeen met het begrip dat wordt gebruikt in de context van de beoordeling van het belang bij het middel (zie artikel 14, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State).

N° 8 de Mme **Matz** et M. **De Smet**

Art. 10/1 (*nouveau*)

Insérer un article 10/1, rédigé comme suit:

“Art. 10/1. Dans l’article 30 des mêmes lois, le paragraphe 3 est abrogé.”

JUSTIFICATION

Le présent amendement a pour objectif de relayer la pré-occupation d’AVOCATS.BE relative à la suppression de l’effet couperet reprise dans leur avis écrit du 11 avril 2023 dans le cadre du projet de loi DOC 55 3220/004.

Les articles 17, 21 et 30 des L.C.C.E. sont le siège d’un mécanisme dénommé “effet couperet”, particulièrement attentatoire au droit d’accès au juge.

Les règles de procédure concernées comportent de nombreuses embûches. Celles-ci rendent les recours du demandeur automatiquement irrecevables par perte d’intérêt lorsque le dépôt d’un écrit comprenant l’argumentation de ce dernier n’est pas opéré dans un délai fixé en nombre de jours.

Ces pièges ont été tendus aux requérants par une loi de 1990 et sont toujours présents.

Le législateur de l’époque les justifiait par la nécessité (déjà!) de résorber l’énorme arriéré du Conseil d’État mais aussi, et ceci a été oublié, d’assurer aux citoyens une protection juridique efficace contre l’arbitraire administratif.

La fin de l’arriéré résultant des moyens supplémentaires doit donc entraîner la fin de l’arbitraire procédural. Il ne s’agit pas du confort des avocats mais bien de faire en sorte que la réforme bénéficie au justiciable dans notre état de droit.

L’abandon de ce mécanisme ne pourra être envisagée que lorsque le cadre des magistrats sera rempli et que l’arriéré des affaires sera résorbé.

Nr. 8 van mevrouw **Matz** en de heer **De Smet**

Art. 10/1 (*nieuw*)

Een artikel 10/1 invoegen, luidende:

“Art. 10/1. In artikel 30 van dezelfde wetten wordt § 3 opgeheven.”

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe gevolg te geven aan de bezorgdheden van AVOCATS.BE over de afschaffing van het zogenaamde hakbijl-effect, zoals aangegeven in hun schriftelijk advies van 11 april 2023 geuit in het kader van het wetsontwerp DOC 55 3220/004.

Dat “hakbijl-effect”, dat het recht op toegang tot de rechter in bijzondere mate schendt, zit vervat in de artikelen 17, 21 en 30 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De desbetreffende procedureregels bevatten talrijke valstrikken die het beroep van de aanvrager automatisch onontvankelijk maken doordat die zijn belang bij de zaak verliest wanneer hij de schriftelijke argumentatie van dat belang niet binnen een vast aantal dagen indient.

Die valstrikken voor de eisers werden ingesteld bij een wet van 1990 en zijn nog steeds een onderdeel van de wet.

De wetgever rechtvaardigde die valstrikken destijds door te wijzen op de (toen reeds bestaande!) nood om de enorme achterstand van de Raad van State weg te werken en om – wat men uit het oog is verloren – de burgers een doeltreffende juridische bescherming tegen administratieve willekeur te bieden.

Met het wegwerken van de achterstand dankzij de bijkomende middelen moet ook een einde worden gemaakt aan de willekeur met betrekking tot de procedure. Het gaat in dezen niet om het comfort van de advocaten; het is de bedoeling dat de hervorming de rechtzoekende binnen onze rechtstaat ten goede komt.

Die regeling zal pas achterwege kunnen worden gelaten nadat het personeelsbestand van de magistraten volledig is ingevuld en de achterstand is weggewerkt.

La résorption de l'arriéré est raisonnablement attendue dans un délai de l'ordre de deux années après l'entrée en vigueur de la réforme.

C'est pourquoi, il est proposé parallèlement de prévoir une entrée en vigueur différée pour ces dispositions (voir amendement n°11 modifiant l'article 27 du projet).

Vanessa Matz (Les Engagés)
François De Smet (DéFI)

Redelijkerwijs mag worden aangenomen dat die achterstand binnen twee jaar na de inwerkingtreding van de hervorming zal zijn weggewerkt.

Derhalve wordt tegelijk voorgesteld de desbetreffende bepalingen pas later in werking te doen treden (zie amendement nr. 11 tot wijziging van artikel 27 van het wetsontwerp).

N° 9 de Mme **Matz** et M. **De Smet**

Art. 12

Dans l'article 38 proposé, apporter les modifications suivantes:

1° dans le § 2, alinéa 1er, remplacer les mots "quinze jours" par les mots "trente jours ouvrables";

2° dans le § 4, alinéa 1er, remplacer les mots "au vice constaté" par les mots "aux vices constatés";

3° dans le paragraphe 6:

a) remplacer les mots "trente jours" par les mots "soixante jours";

b) entre les mots "contentieux administratif," et les mots "les autres parties," insérer les mots "les requérants et";

4° compléter le § 10 par les phrases suivantes:

"L'arrêté royal visé au présent article est confirmé par une loi au plus tard dans les six mois de son entrée en vigueur. À défaut de confirmation dans ce délai, ils cessent de produire leurs effets."

JUSTIFICATION

Le présent amendement a pour objectif de relayer les préoccupations d'AVOCATS.BE reprises dans leur avis écrit du 11 avril 2023 dans le cadre du projet de loi DOC 55 3220/004.

1. Un délai de 15 jours est insuffisant et injustifié. Il ne permet pas d'assurer l'effectivité du mécanisme. Il en va de l'intérêt de toutes les parties que tous les points problématiques puissent être examinés et traités, sous peine de créer de nouveaux contentieux. Il en va d'autant plus ainsi que, dans cette même hypothèse, il ne semble pas prévu de tenir une audience sur la question.

Nr. 9 van mevrouw **Matz** en de heer **De Smet**

Art. 12

Het voorgestelde artikel 38 wijzigen als volgt:

1° in § 2, eerste lid, de woorden "vijftien dagen" vervangen door de woorden "dertig werkdagen";

2° in § 4, eerste lid, de woorden "het gebrek dat in het tussenarrest werd vastgesteld" vervangen door de woorden "de in het tussenarrest vastgestelde gebreken";

3° in paragraaf 6:

a) de woorden "dertig dagen" vervangen door de woorden "zestig dagen";

b) de woorden "De andere partijen" vervangen door de woorden "De verzoekers en de andere partijen";

4° paragraaf 10 aanvullen met de volgende zinnen:

"Het in dit artikel bedoelde koninklijk besluit wordt uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding ervan bij wet bevestigd. Bij gebrek aan bevestiging binnen die termijn, heeft het niet langer uitwerking."

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe gevolg te geven aan de bezorgdheden van AVOCATS.BE, zoals aangegeven in hun schriftelijk advies van 11 april 2023 inzake het wetsontwerp DOC 55 3220/004.

1. Een termijn van 15 dagen is ontoereikend en niet gerechtvaardigd. De doeltreffendheid van de regeling wordt er niet door verzekerd. Het is in het belang van alle partijen dat alle knelpunten kunnen worden onderzocht en behandeld, want anders dreigen nieuwe geschillen te ontstaan. Zulks geldt des te meer daar kan worden verondersteld dat het blijkbaar niet de bedoeling is een zitting over het vraagstuk te houden.

2. Les cabinets d’avocats traitent pour la plupart des centaines, voire des milliers, de dossiers. S’il va de soi que tous ne sont pas nécessairement actifs simultanément, il n’en demeure pas moins qu’il n’est pas possible de placer l’activité habituelle d’un cabinet en suspens pour examiner, en toute urgence, des demandes de décision réparatrice dans des délais à ce point réduits.

3. Il faut manifestement mettre les termes “au vice constaté” au pluriel; plusieurs moyens pourraient en effet être considérés comme fondés.

4. Le § 6 impose aux “autres parties” d’agir dans les “trente jours de la notification de la décision réparatrice”. Il convient en outre de prévoir de manière plus explicite que parmi les “autres parties”, figure également le ou les requérants.

AVOCATS.BE ne s’explique pas pourquoi il conviendrait de réduire le délai pour contester la légalité de la nouvelle mesure dans les trente jours au lieu du délai habituel d’annulation de soixante jours. Le rétrécissement prévu permet déjà d’aboutir à l’objectif d’accélération visé et cette différence de traitement semble discriminatoire.

5. Le pouvoir donné au Roi par le § 10 de déterminer les contentieux dans le cadre desquels il pourrait être fait application de l’article 38 est une habilitation beaucoup trop large.

Il revient au législateur de légiférer, le cas échéant, en la matière après examen des implications en termes de capacité.

Vanessa Matz (Les Engagés)
François De Smet (DéFI)

2. De meeste advocatenkantoren behandelen honderden of zelfs duizenden dossiers. Uiteraard worden die niet noodzakelijk allemaal tegelijk verwerkt, maar niettemin is het onmogelijk de gewone activiteit van een kantoor op te schorten om dringend en binnen dermate beperkte termijnen de verzoeken tot beslissing tot herstel te onderzoeken.

3. De bewoordingen “het gebrek dat (...) werd vastgesteld” moeten duidelijk in het meervoud worden gezet, aangezien meerdere middelen als gegrond zouden kunnen worden beschouwd.

4. In § 6 wordt bepaald dat de “andere partijen” moeten handelen “binnen dertig dagen na de mededeling (...) van de beslissing tot herstel”. Er moet daarnaast uitdrukkelijker worden bepaald dat de verzoeker of de verzoekers eveneens deel uitmaakt of uitmaken van de “andere partijen”.

AVOCATS.BE begrijpt niet waarom de termijn voor de betwisting van de wettigheid van de nieuwe maatregel moet worden beperkt tot dertig dagen, in plaats van de gebruikelijke vernietigingstermijn van zestig dagen. De snellere doorlooptijden worden al waargemaakt door de geplande kortere termijnen; bovendien lijkt dat verschil in behandeling discriminerend.

5. De via § 10 toe te kennen machtiging aan de Koning om te bepalen op welke geschillen artikel 38 van toepassing zou zijn is veel te ruim.

In voorkomend geval moet de wetgever in wetgeving voorzien na het onderzoek van de gevolgen op het vlak van de capaciteit.

N° 10 de Mme **Matz** et M. **De Smet**

Art. 22

Entre les deux alinéas proposés, insérer l'alinéa suivant:

“L'arrêté royal visé au présent article est confirmé par une loi au plus tard dans les six mois de son entrée en vigueur. À défaut de confirmation dans ce délai, il cesse de produire ses effets.”

JUSTIFICATION

Le présent amendement a pour objectif de relayer les préoccupations d'AVOCATS.BE reprises dans leur avis écrit du 11 avril 2023 dans le cadre du projet de loi DOC 55 3220/004.

Cet amendement permet à la fois rencontrer le souci de flexibilité exprimé par la ministre et de mettre en avant le fait que c'est au législateur qu'il appartient de décider, en définitive, quelles sont les affaires qui peuvent être traitées prioritairement par rapport aux autres.

Vanessa Matz (Les Engagés)
François De Smet (DéFI)

Nr. 10 van mevrouw **Matz** en de heer **De Smet**

Art. 22

Een lid invoegen tussen de twee voorgestelde leden, luidende:

“Het in dit artikel bedoelde koninklijk besluit wordt uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding ervan bij wet bekrachtigd. Zonder bekrachtiging binnen die termijn, heeft het niet langer uitwerking.”

VERANTWOORDING

Dit amendement beoogt tegemoet te komen aan de bezorgdheden van AVOCATS.BE, zoals uiteengezet in het schriftelijk advies van 11 april 2023 in het raam van wetsontwerp DOC 55 3220/004.

Dit amendement strekt ertoe tegemoet te komen aan de door de minister nagestreefde flexibiliteit, alsook te benadrukken dat het uiteindelijk de wetgever toekomt te bepalen welke gevallen voorrang krijgen ten opzichte van andere.

N° 11 de Mme **Matz** et M. **De Smet**

Art. 27

Entre l'alinéa 3 et l'alinéa 4, insérer l'alinéa suivant:

“Entrent en vigueur le premier jour du 25e mois qui suit la date de la publication de la présente loi au Moniteur belge:

a) les paragraphes 9 et 10 de l'article 17 des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, insérés par l'article 5;

b) l'article 6/1;

c) l'article 10/1.”

JUSTIFICATION

Le présent amendement a pour objectif de relayer la préoccupation d'AVOCATS.BE relative à l'entrée en vigueur différée de la suppression de l'effet couperet reprise dans leur avis écrit du 11 avril 2023 dans le cadre du projet de loi DOC 55 3220/004.

L'abandon du mécanisme dit de l'“effet couperet” ne pourra être envisagé que lorsque le cadre des magistrats sera rempli et l'arriéré des affaires résorbé.

La résorption de l'arriéré est raisonnablement attendue dans un délai de l'ordre de deux années après l'entrée en vigueur de la réforme.

C'est pourquoi, il est proposé de prévoir une entrée en vigueur différée pour des dispositions qui prévoient cet abandon.

Vanessa Matz (Les Engagés)
François De Smet (DéFI)

Nr. 11 van mevrouw **Matz** en de heer **De Smet**

Art. 27

Een lid invoegen tussen het derde en het vierde lid, luidende:

“Treden in werking op de eerste dag van de vijftiengste maand die volgt op de datum van de bekendmaking van deze wet in het Belgisch Staatsblad:

a) de §§ 9 en 10 van artikel 17 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, ingevoegd bij artikel 5;

b) artikel 6/1

c) artikel 10/1.”

VERANTWOORDING

Dit amendement beoogt tegemoet te komen aan de bezorgdheden van AVOCATS.BE betreffende de uitgestelde inwerkingtreding van de afschaffing van het hakbijleffect, zoals die werden uiteengezet in het schriftelijk advies van 11 april 2023 in het raam van wetsontwerp DOC 55 3220/004.

De afschaffing van het zogenaamde hakbijleffect zal pas kunnen worden overwogen wanneer de personeelsformatie van de magistraten volledig is ingevuld en de gerechtelijke achterstand is weggewerkt.

Redelijkerwijs wordt verwacht dat de achterstand binnen twee jaar na de inwerkingtreding van de hervorming zal zijn weggewerkt.

Daarom wordt voorgesteld te voorzien in een uitgestelde inwerkingtreding van de bepalingen die in een dergelijke afschaffing voorzien.

N° 12 de M. **Boukili**

Art. 5

Dans l'article 17 proposé, dans le § 1er, alinéa 3, 2°, supprimer les mots "dont l'examen se prête à un traitement accéléré".

JUSTIFICATION

AVOCATS.BE s'oppose à l'ajout, dans l'article 17 des L.C.C.E., d'une "condition" à l'obtention d'une suspension par le biais de l'exigence légale d'un moyen sérieux qui "se prête à un traitement accéléré".

La condition supplémentaire requise pour pouvoir obtenir la suspension d'un acte administratif, tenant à devoir invoquer un moyen sérieux "dont l'examen se prête à un traitement accéléré", contrevient en effet au droit à un recours effectif et constitue une régression substantielle de l'accès au juge.

Cette condition limite, en effet, la portée du contrôle de légalité que le Conseil d'État doit pouvoir effectuer, même dans le cadre d'une procédure urgente.

Cette condition, telle qu'expliquée dans l'exposé des motifs, viole, en outre, l'article 26, § 3, de la loi spéciale du 6 janvier 1989 "sur la Cour constitutionnelle" qui oblige le Conseil d'État à poser une question préjudicielle dans certaines circonstances.

Nabil Boukili (PVDA-PTB)

Nr. 12 van de heer **Boukili**

Art. 5

In het voorgestelde artikel 17, § 1, derde lid, 2°, de woorden "waarvan het onderzoek zich leent voor een versnelde behandeling en" weglaten.

VERANTWOORDING

AVOCATS.BE verzet zich ertegen dat er in artikel 17 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State een voorwaarde wordt toegevoegd voor de verkrijging van een schorsing via het wettelijke vereiste van een ernstig middel waarvan het onderzoek zich leent tot een versnelde behandeling.

De vereiste bijkomende voorwaarde om de schorsing van een bestuurshandeling te kunnen verkrijgen, die erin bestaat dat een ernstig middel moet worden ingeroepen "waarvan het onderzoek zich leent voor een versnelde behandeling", druist immers in tegen het recht op een daadwerkelijk beroep en betekent een substantiële achteruitgang van de toegang tot de rechter.

Die voorwaarde beperkt immers de draagwijdte van het wettigheidstoezicht dat de Raad van State moet kunnen uitoefenen, zelfs in het raam van een dringende procedure.

Bovendien schendt die voorwaarde, zoals ze wordt uitgelegd in de memorie van toelichting, artikel 26, § 3, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, dat de Raad van State in bepaalde omstandigheden verplicht tot het stellen van een prejudiciële vraag.

N° 13 de M. **Boukili**

Art. 5

Dans l'article 17 proposé, dans le § 4, alinéa 3, remplacer les mots "cinq jours ouvrables" par les mots "dix jours ouvrables".

JUSTIFICATION

Un délai de cinq jours ouvrables pour prendre connaissance du rapport, le communiquer à son client et préparer avec lui une réaction complète demeure trop restreint pour un avocat. Il est proposé de porter ce délai à 10 jours.

Nabil Boukili (PVDA-PTB)

Nr. 13 van de heer **Boukili**

Art. 5

In het voorgestelde artikel 17, § 4, derde lid, de woorden "vijf werkdagen" vervangen door de woorden "tien werkdagen".

VERANTWOORDING

Een termijn van vijf werkdagen om kennis te nemen van het verslag, het mee te delen aan zijn cliënt en met hem een volledig antwoord voor te bereiden, is te kort voor een advocaat. Er wordt voorgesteld die termijn op tien werkdagen te brengen.

N° 14 de M. **Boukili**

Art. 5

Dans l'article 17 proposé, remplacer les paragraphes 9 et 10 par ce qui suit:

“§ 9. La section du contentieux administratif peut, suivant une procédure accélérée déterminée par le Roi, annuler l'acte ou le règlement si, dans les trente jours à compter de la notification de l'arrêt qui ordonne la suspension ou des mesures provisoires ou confirme la suspension provisoire ou les mesures provisoires, la partie adverse ou celui qui a intérêt à la solution de l'affaire n'a pas introduit une demande de poursuite de la procédure et a marqué son accord après y avoir été invité par un courrier adressé par le greffier en chef.

§ 10. Lorsque, la demande de suspension d'un acte ou d'un règlement ou la demande de mesures provisoires ayant été rejetée, la partie requérante n'introduit aucune demande de poursuite de la procédure dans un délai de trente jours à compter de la notification de l'arrêt, le greffier en chef lui adresse un courrier l'invitant à confirmer qu'elle ne souhaite pas la poursuite de la procédure.

En cas de réponse positive, la section du contentieux administratif peut, suivant une procédure accélérée déterminée par le Roi, constater le désistement de la partie requérante.”

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à supprimer “l'effet couperet”, dénoncé comme un piège de procédure par les avocats et les justiciables.

Actuellement, après une décision de suspension ou de non-suspension d'un acte, le Conseil d'État peut prendre une décision définitive si l'une ou l'autre partie n'a pas notifié son intention de poursuivre la procédure après un délai de 30 jours. Désormais, le Conseil d'État demandera l'accord

Nr. 14 van de heer **Boukili**

Art. 5

In het voorgestelde artikel 17, de paragrafen 9 en 10 vervangen als volgt:

“§ 9. De afdeling bestuursrechtspraak kan volgens een door de Koning bepaalde versnelde procedure de akte of het reglement vernietigen indien de verwerende partij of degene die een belang heeft bij de beslechting van de zaak geen vordering tot voortzetting van de procedure heeft ingediend binnen dertig dagen te rekenen van de kennisgeving van het arrest waarbij de voorlopige schorsing of de voorlopige maatregelen worden bevolen of de voorlopige schorsing of de voorlopige maatregelen worden bevestigd en indien hij of zij daarmee akkoord gaat na een schriftelijke uitnodiging daartoe van de hoofdgriffier.

§ 10. Wanneer de vordering tot schorsing van een akte of een reglement of de vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen is afgewezen en de verzoekende partij binnen een termijn van dertig dagen vanaf de bekendmaking van het arrest geen enkel verzoek tot voortzetting van de procedure indient, zendt de hoofdgriffier haar een brief met het verzoek te bevestigen dat ze de procedure niet wenst voort te zetten.

Bij een bevestigend antwoord kan de afdeling bestuursrechtspraak volgens een door de Koning bepaalde versnelde procedure vaststellen dat de verzoekende partij afstand doet van geding.”

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt tot afschaffing van het zogenaamde hakbijl-effect, dat door advocaten en rechtzoekenden wordt aangemerkt als een valstrik in de procedure.

Thans is het zo dat de Raad van State, na een beslissing om een akte al dan niet te schorsen, een definitieve beslissing kan nemen indien de ene of de andere partij na een termijn van dertig dagen haar intentie om de procedure voort te zetten nog steeds niet heeft kenbaar gemaakt. Voortaan zou de

explicite des parties, en les invitant à bien confirmer qu'ils ne souhaitent pas poursuivre la procédure.

Nabil Boukili (PVDA-PTB)

Raad van State de partijen om hun uitdrukkelijke instemming vragen door hen te verzoeken duidelijk te bevestigen dat zij de procedure niet wensen voort te zetten.

N° 15 de M. **Boukili**

Art. 6/1 (*nouveau*)

Insérer un article 6/1, rédigé comme suit:

“Art. 6/1. L'article 21 des mêmes lois est remplacé par ce qui suit:

‘Art. 21. Les délais dans lesquels les parties doivent transmettre leurs mémoires, leur dossier administratif ou les documents ou renseignements demandés par la section du contentieux administratif sont fixés par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres.

Lorsque la partie requérante ne respecte pas les délais prévus pour l'envoi du mémoire en réplique ou du mémoire ampliatif, ledit mémoire est écarté d'office des débats.

Lorsque la partie adverse ne transmet pas le dossier administratif dans le délai fixé, les faits cités par la partie requérante sont réputés prouvés, à moins que ces faits soient manifestement inexacts.

Lorsque le dossier administratif n'est pas en possession de la partie adverse, elle en avise sans délai la chambre saisie du recours.

D'office ou à la demande du membre de l'auditorat désigné ou à la demande d'une partie, la chambre peut ordonner le dépôt du dossier administratif moyennant une astreinte conformément à l'article 36.

Les mémoires introduits par la partie adverse sont écartés d'office des débats lorsqu'ils ne sont pas introduits dans les délais fixés conformément à l'alinéa 1er.”

Nr. 15 van de heer **Boukili**

Art. 6/1 (*nieuw*)

Een artikel 6/1 invoegen, luidende:

“Art. 6/1. Artikel 21 van dezelfde wetten wordt vervangen als volgt:

“Art. 21. De termijnen waarbinnen de partijen hun memories, hun administratief dossier of de door de afdeling bestuursrechtspraak gevraagde stukken of inlichtingen moeten toesturen, worden bepaald door de Koning, bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

Wanneer de verzoekende partij de termijnen voor het toesturen van de memorie van wederantwoord of van de toelichtende memorie niet eerbiedigt, wordt de betreffende memorie ambtshalve uit de debatten geweerd.

Wanneer de verwerende partij het administratief dossier niet binnen de vastgestelde termijn toestuur, worden de door de verzoekende partij aangehaalde feiten als bewezen geacht, tenzij deze feiten kennelijk onjuist zijn.

Wanneer het administratief dossier niet in het bezit is van de verwerende partij, deelt zij dit onverwijld mede aan de kamer waarbij het beroep aanhangig is.

De kamer kan, ambtshalve of op verzoek van het aangewezen lid van het auditoraat of op verzoek van een partij, de neerlegging van het administratieve dossier bevelen onder verbeurte van een dwangsom overeenkomstig artikel 36.

De memories ingediend door de verwerende partij worden ambtshalve uit de debatten geweerd wanneer zij niet worden ingediend binnen de termijnen bepaald overeenkomstig het eerste lid.”

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à supprimer “l’effet couperet”, dénoncé comme un piège de procédure par les avocats et les justiciables.

Actuellement lorsqu’un mémoire n’est pas rendu à temps, le conseil d’État constate qu’il n’y a pas d’intérêt à agir. Il est désormais prévu que le mémoire non-rendu dans les temps sera simplement écarté des débats, ce qui permet au Conseil d’État de se pencher concrètement sur l’affaire.

Nabil Boukili (PVDA-PTB)

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt tot afschaffing van het zogenaamde hakbijl-effect, dat door advocaten en rechtzoekenden wordt aangemerkt als een valstrik in de procedure.

Wanneer een memorie thans niet op tijd wordt ingediend, stelt de Raad van State het ontbreken van het vereiste belang vast. Voortaan zou worden bepaald dat een memorie die niet binnen de vastgestelde termijn wordt ingediend, gewoon uit de debatten wordt geweerd, waardoor de Raad van State zich concreet over de zaak kan buigen.

N° 16 de M. **Boukili**

Art. 7

Dans le 2°, dans le premier alinéa proposé, compléter la première phrase par les mots “c’est-à-dire qui empêche la répétition d’un acte allant dans un sens identique”.

JUSTIFICATION

En ce qui concerne la procédure en annulation, l’article 7 modifie l’article 24 des L.C.C.E. pour prévoir que: “Le cas échéant, le rapport peut se limiter à la fin de non-recevoir ou au moyen au fond qui permet la solution du litige...”.

Dans certains cas, des moyens peuvent cependant avoir des effets allant au-delà de la seule annulation et produire des effets plus larges quant à une éventuelle réfection.

Si l’on peut concevoir que le rapport soit limité à l’examen de certains moyens par préférence, il conviendrait toutefois que le choix de ceux-ci soit fonction de l’étendue des effets de l’annulation plutôt que de se limiter aux moyens entraînant l’annulation totale.

C’est pourquoi, il est proposé de préciser qu’il doit privilégier les “moyens qui empêchent la répétition d’un acte allant dans un sens identique”.

Le “sens” de la décision correspond au vocable déjà utilisé dans le cadre de l’appréciation concernant l’intérêt au moyen (voir art. 14 § 1er des L.C.C.E.)

Nabil Boukili (PVDA-PTB)

Nr. 16 van de heer **Boukili**

Art. 7

In het voorgestelde eerste lid van de bepaling onder 2° de eerste zin aanvullen met de woorden “en dat met andere woorden belet dat er opnieuw een akte met een identieke draagwijdte wordt opgesteld”.

VERANTWOORDING

Met betrekking tot de procedure tot nietigverklaring strekt artikel 7 ertoe artikel 24 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State te wijzigen en aldus het volgende te bepalen: “In voorkomend geval kan het verslag zich beperken tot het middel van niet-ontvankelijkheid of tot het middel ten gronde dat de oplossing van het geschil mogelijk maakt.”.

In bepaalde gevallen kunnen de gevolgen van de middelen echter verder strekken dan de loutere nietigverklaring en kunnen ze verregaandere uitwerkingen hebben wat een eventueel herstel betreft.

Hoewel te begrijpen valt dat het verslag zich beperkt tot bepaalde middelen die de voorkeur genieten, zou bij de keuze voor die middelen niettemin rekening moeten worden gehouden met de gevolgen van de nietigverklaring en zou men zich niet mogen beperken tot de middelen die een volstreekte nietigverklaring tot gevolg hebben.

Derhalve strekt dit amendement ertoe te verduidelijken dat de auditeur in de eerste plaats moet kiezen voor middelen die beletten “dat er opnieuw een akte met een identieke draagwijdte wordt opgesteld”.

Het begrip “draagwijdte” van de beslissing stemt overeen met het begrip dat wordt gebruikt in de context van de beoordeling van het belang bij het middel (zie artikel 14, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State).

N° 17 de M. **Boukili**

Art. 12

Dans l'article 38 proposé, apporter les modifications suivantes:

1° dans le § 2, alinéa 1er, remplacer les mots "quinze jours" par les mots "trente jours ouvrables";

2° dans le § 4, alinéa 1er, remplacer les mots "au vice constaté" par les mots "aux vices constatés";

3° dans le paragraphe 6:

a) remplacer les mots "trente jours" par les mots "soixante jours";

b) entre les mots "contentieux administratif," et les mots "les autres parties," insérer les mots "les requérants et";

4° compléter le § 10 par les phrases suivantes:

"L'arrêté royal visé au présent article est confirmé par une loi au plus tard dans les six mois de son entrée en vigueur. À défaut de confirmation dans ce délai, ils cessent de produire leurs effets."

JUSTIFICATION

1. Un délai de 15 jours est insuffisant et injustifié. Il ne permet pas d'assurer l'effectivité du mécanisme. Il en va de l'intérêt de toutes les parties que tous les points problématiques puissent être examinés et traités, sous peine de créer de nouveaux contentieux. Il en va d'autant plus ainsi que, dans cette même hypothèse, il ne semble pas prévu de tenir une audience sur la question.

Nr. 17 van de heer **Boukili**

Art. 12

Het voorgestelde artikel 38 wijzigen als volgt:

1° in § 2, eerste lid, de woorden "vijftien dagen" vervangen door de woorden "dertig werkdagen";

2° in § 4, eerste lid, de woorden "het gebrek dat in het tussenarrest werd vastgesteld" vervangen door de woorden "de in het tussenarrest vastgestelde gebreken";

3° in paragraaf 6:

a) de woorden "dertig dagen" vervangen door de woorden "zestig dagen";

b) de woorden "De andere partijen" vervangen door de woorden "De verzoekers en de andere partijen";

4° paragraaf 10 aanvullen met de volgende zinnen:

"Het in dit artikel bedoelde koninklijk besluit wordt uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding ervan bij wet bevestigd. Bij gebrek aan bevestiging binnen die termijn, heeft het niet langer uitwerking."

JUSTIFICATION

1. Een termijn van 15 dagen is ontoereikend en niet gerechtvaardigd. De doeltreffendheid van de regeling wordt er niet door verzekerd. Het is in het belang van alle partijen dat alle knelpunten kunnen worden onderzocht en behandeld, want anders dreigen nieuwe geschillen te ontstaan. Zulks geldt des te meer daar kan worden verondersteld dat het blijkbaar niet de bedoeling is een zitting over het vraagstuk te houden.

2. Les cabinets d’avocats traitent pour la plupart des centaines, voire des milliers, de dossiers. S’il va de soi que tous ne sont pas nécessairement actifs simultanément, il n’en demeure pas moins qu’il n’est pas possible de placer l’activité habituelle d’un cabinet en suspens pour examiner, en toute urgence, des demandes de décision réparatrice dans des délais à ce point réduits.

3. Il faut manifestement mettre les termes “au vice constaté” au pluriel; plusieurs moyens pourraient en effet être considérés comme fondés.

4. Le § 6 impose aux “autres parties” d’agir dans les “trente jours de la notification de la décision réparatrice”. Il convient en outre de prévoir de manière plus explicite que parmi les “autres parties”, figure également le ou les requérants.

L’on ne s’explique pas pourquoi il conviendrait de réduire le délai pour contester la légalité de la nouvelle mesure dans les trente jours au lieu du délai habituel d’annulation de soixante jours. Le rétrécissement prévu permet déjà d’aboutir à l’objectif d’accélération visé et cette différence de traitement semble discriminatoire.

5. Le pouvoir donné au Roi par le § 10 de déterminer les contentieux dans le cadre desquels il pourrait être fait application de l’article 38 est une habilitation beaucoup trop large.

Il revient au législateur de légiférer, le cas échéant, en la matière après examen des implications en termes de capacité.

Nabil Boukili (PVDA-PTB)

2. De meeste advocatenkantoren behandelen honderden of zelfs duizenden dossiers. Uiteraard worden die niet noodzakelijk allemaal tegelijk verwerkt, maar niettemin is het onmogelijk de gewone activiteit van een kantoor op te schorten om dringend en binnen dermate beperkte termijnen de verzoeken tot beslissing tot herstel te onderzoeken.

3. De bewoordingen “het gebrek dat (...) werd vastgesteld” moeten duidelijk in het meervoud worden gezet, aangezien meerdere middelen als gegrond zouden kunnen worden beschouwd.

4. In § 6 wordt bepaald dat de “andere partijen” moeten handelen “binnen dertig dagen na de mededeling (...) van de beslissing tot herstel”. Er moet daarnaast uitdrukkelijker worden bepaald dat de verzoeker of de verzoekers eveneens deel uitmaakt of uitmaken van de “andere partijen”.

AVOCATS.BE begrijpt niet waarom de termijn voor de betwisting van de wettigheid van de nieuwe maatregel moet worden beperkt tot dertig dagen, in plaats van de gebruikelijke vernietigingstermijn van zestig dagen. De snellere doorlooptijden worden al waargemaakt door de geplande kortere termijnen; bovendien lijkt dat verschil in behandeling discriminerend.

5. De via § 10 toe te kennen machtiging aan de Koning om te bepalen op welke geschillen artikel 38 van toepassing zou zijn is veel te ruim.

In voorkomend geval moet de wetgever in wetgeving voorzien na het onderzoek van de gevolgen op het vlak van de capaciteit.

N° 18 de M. **Boukili**

Art. 22

Entre les deux alinéas proposés, insérer l'alinéa suivant:

“L'arrêté royal visé au présent article est confirmé par une loi au plus tard dans les six mois de son entrée en vigueur. À défaut de confirmation dans ce délai, il cesse de produire ses effets.”

JUSTIFICATION

L'article 101/1 en projet permet au gouvernement de déterminer les types d'affaires “relevant d'un intérêt public supérieur” qui devront être traités prioritairement par le Conseil d'État. Le présent amendement vise à introduire une confirmation par voie législative de l'arrêté royal qui définira ces priorités, afin de pouvoir tenir un débat public à la Chambre des représentants à ce sujet.

Nabil Boukili (PVDA-PTB)

Nr. 18 van de heer **Boukili**

Art. 22

Tussen beide voorgestelde leden een lid invoegen, luidende:

“Het in dit artikel bedoelde koninklijk besluit wordt uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding ervan bij wet bekrachtigd. Zonder bekrachtiging binnen die termijn, heeft het niet langer uitwerking.”

VERANTWOORDING

Het ontworpen artikel 101/1 strekt ertoe de regering de mogelijkheid te bieden te bepalen welke zaken “van hoger openbaar belang” zijn en met voorrang moeten worden behandeld door de Raad van State. Dit amendement beoogt dat het koninklijk besluit ter bepaling van die prioriteiten bij wet moet worden bekrachtigd, opdat er binnen de Kamer van volksvertegenwoordigers een openbaar debat over zou kunnen worden gevoerd.

N° 19 de M. **Boukili**

Art. 27

Entre l'alinéa 3 et l'alinéa 4, insérer l'alinéa suivant:

“Entrent en vigueur le premier jour du 25e mois qui suit la date de la publication de la présente loi au Moniteur belge:

a) les paragraphes 9 et 10 de l'article 17 des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, insérés par l'article 5;

b) l'article 6/1.”

JUSTIFICATION

L'abandon du mécanisme dit de l'“effet couperet” ne pourra être envisagée que lorsque le cadre des magistrats sera rempli et l'arriéré des affaires résorbé. La résorption de l'arriéré est raisonnablement attendue dans un délai de l'ordre de deux années après l'entrée en vigueur de la réforme.

C'est pourquoi, il est proposé de prévoir une entrée en vigueur différée pour des dispositions qui prévoient cet abandon.

Nabil Boukili (PVDA-PTB)

Nr. 19 van de heer **Boukili**

Art. 27

Tussen het derde en het vierde lid een lid invoegen, luidende:

“De volgende onderdelen van deze wet treden in werking op de eerste dag van de vijfentwintigste maand die volgt op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad:

a) de bij artikel 5 ingevoegde §§ 9 en 10 van artikel 17 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

b) artikel 6/1.”

VERANTWOORDING

De afschaffing van het zogenaamde hakbijleffect zal pas kunnen worden overwogen wanneer de personeelsformatie van de magistraten volledig is ingevuld en de gerechtelijke achterstand is weggewerkt. Redelijkerwijs wordt verwacht dat de achterstand binnen twee jaar na de inwerkingtreding van de hervorming zal zijn weggewerkt.

Daarom wordt voorgesteld te voorzien in een uitgestelde inwerkingtreding van de bepalingen die in een dergelijke afschaffing voorzien.

N° 20 de M. **Demon et consorts**Art. 21/1 (*nouveau*)**Insérer un article 21/1, rédigé comme suit:**

“Art. 21/1. Dans l’article 90, § 1er, alinéa 2, 2°, des mêmes lois, les mots ‘articles 17, §§ 6 et 7’ sont remplacés par les mots ‘articles 17, §§ 9 et 10’.”

JUSTIFICATION

L’article 5 du projet de loi remplace l’article 17 des lois sur le Conseil d’État, coordonnées le 12 janvier 1973, ci-après “les lois coordonnées sur le Conseil d’État”, dans son intégralité, en modifiant profondément la structure de cet article et en optimisant les modalités de la procédure de suspension. À la suite de ce remplacement, il convient de modifier les références croisées aux subdivisions de l’article 17 dans l’article 90, § 1er, alinéa 2, 2°, des mêmes lois coordonnées sur le Conseil d’État.

Nr. 20 van de heer **Demon c.s.**Art. 21/1 (*nieuw*)**Een artikel 21/1 invoegen, luidende:**

“Art. 21/1. In artikel 90, § 1, tweede lid, 2°, van dezelfde wetten, worden de woorden ‘artikelen 17, §§ 6 en 7’ vervangen door de woorden ‘artikelen 17, §§ 9 en 10’.”

VERANTWOORDING

Met artikel 5 van het wetsontwerp wordt artikel 17 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, hierna “de gecoördineerde wetten op de Raad van State” genoemd, integraal vervangen, waarbij de indeling van dit artikel 17 grondig wordt gewijzigd en waarbij de nadere regels van de schorsingsprocedure worden geoptimaliseerd. Ten gevolge van deze vervanging moeten de kruisverwijzingen naar onderdelen van artikel 17 worden aangepast in artikel 90, § 1, tweede lid, 2°, van dezelfde gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Franky Demon (cd&v)
 Khalil Aouasti (PS)
 Philippe Pivin (MR)
 Julie Chanson (Ecolo-Groen)
 Tim Vandenput (Open Vld)
 Meryame Kitir (Vooruit)
 Eva Platteau (Ecolo-Groen)

N° 21 de M. **Demon et consorts**

Art. 21

Dans l'alinéa proposé, remplacer la première phrase "Notamment lorsque la demande d'avis soulève une question relative aux compétences respectives de l'État, des communautés ou des régions, le premier président ou le président, s'il est responsable de la section de législation, la défère à des chambres réunies de la section de législation." **par les phrases** "*Lorsque la demande d'avis soulève une question relative aux compétences respectives de l'État, des communautés ou des régions, le premier président ou le président, s'il est responsable de la section de législation, la défère à des chambres réunies de la section de législation. Il peut également déférer d'autres demandes d'avis à des chambres réunies de la section de législation.*"

JUSTIFICATION

La formulation initiale de l'article 85bis, alinéa 1er, en projet, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, remplacé par l'article 21 du projet de loi, n'était peut-être pas tout à fait claire, compte tenu de l'objectif du projet de loi de rendre la convocation de chambres réunies possible sur des questions autres que celles relatives à la répartition de compétences. Pour lever cette ambiguïté, l'amendement prévoit, d'une part, une référence obligatoire aux chambres réunies pour les problèmes de répartition des compétences, comme c'est le cas actuellement, et, d'autre part, une référence facultative à des chambres réunies pour le reste. Ceci correspond à l'explication de cet article dans l'exposé des motifs.

Nr. 21 van de heer **Demon c.s.**

Art. 21

In het voorgestelde lid, de eerste zin "Onder meer wanneer de adviesaanvraag een probleem doet rijzen in verband met de bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid, de gemeenschappen of de gewesten, verwijst de eerste voorzitter of de voorzitter indien die de afdeling wetgeving onder zijn verantwoordelijkheid heeft, ze naar verenigde kamers van de afdeling wetgeving." **vervangen door de zinnen** "*Wanneer de adviesaanvraag een probleem doet rijzen in verband met de bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid, de gemeenschappen of de gewesten, verwijst de eerste voorzitter of de voorzitter indien die de afdeling wetgeving onder zijn verantwoordelijkheid heeft de adviesaanvraag naar verenigde kamers van de afdeling wetgeving. Hij kan ook andere adviesaanvragen verwijzen naar verenigde kamers van de afdeling wetgeving.*"

VERANTWOORDING

De initiële formulering van het voorgestelde artikel 85bis, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, dat wordt vervangen door artikel 21 van het wetsontwerp, was mogelijk niet geheel duidelijk, rekening houdend met het oogmerk van het wetsontwerp om verenigde kamers bijeen te roepen voor andere thema's dan enkel bevoegdheidsproblemen. Om deze onduidelijkheid weg te werken, voorziet het amendement in een verplichte verwijzing naar verenigde kamers voor bevoegdheidsverdelingsproblemen, zoals dit thans het geval is, enerzijds, en in een facultatieve verwijzing naar verenigde kamers voor het overige, anderzijds. Dit stemt overeen met de toelichting bij dit artikel in de memorie van toelichting.

Franky Demon (cd&v)
Khalil Aouasti (PS)
Philippe Pivin (MR)
Julie Chanson (Ecolo-Groen)
Tim Vandenput (Open Vld)
Meryame Kitir (Vooruit)
Eva Platteau (Ecolo-Groen)

N° 22 de M. **Demon et consorts**

Art. 26

Remplacer les mots “de la période allant du 1er septembre 2023 au 31 décembre 2023” **par les mots** “*de la période allant du 1er janvier 2024 au 30 avril 2024*”.

Nr. 22 van de heer **Demon c.s.**

Art. 26

De woorden “in de periode van 1 september 2023 tot en met 31 december 2023” **vervangen door de woorden** “*in de periode van 1 januari 2024 tot en met 30 april 2024*”.

Franky Demon (cd&v)
Khalil Aouasti (PS)
Philippe Pivin (MR)
Julie Chanson (Ecolo-Groen)
Tim Vandenput (Open Vld)
Meryame Kitir (Vooruit)
Eva Platteau (Ecolo-Groen)

N° 23 de M. **Demon et consorts**

Art. 27

Remplacer l'alinéa 3 par ce qui suit:

“L'article 7, 1° et 3°, et l'article 26 entrent en vigueur le 1er janvier 2024.”

JUSTIFICATION

Le 29 mars 2023, la ministre de l'Intérieur a reçu une lettre des chefs de corps du Conseil d'État datée du 28 mars 2023 concernant l'état d'avancement de la concrétisation du nouveau cadre légal du personnel au Conseil d'État. Ce cadre légal du personnel a été précédemment étendu par la loi du 6 septembre 2022 modifiant l'article 69 des lois coordonnées sur le Conseil d'État. Concrètement, cette loi du 6 septembre 2022 a porté le nombre d'auditeurs de 80 à 112 unités, soit une augmentation de 32 unités.

La concrétisation effective de ce nouveau cadre du personnel (y compris l'extension substantielle du nombre d'auditeurs) et les réformes de fond mises en œuvre par le biais du présent projet de loi doivent, ensemble, aboutir à des procédures plus rapides, efficaces, de qualité et modernes au Conseil d'État.

Cependant, par leur lettre du 28 mars 2023, les chefs de corps informent la ministre de l'Intérieur que, malgré tous les efforts déployés et les nouvelles formes de publicité utilisées, il leur semble impossible que le nouveau cadre de l'auditorat soit entièrement ou du moins substantiellement pourvu d'ici le 1er septembre 2023. Selon eux, il est également peu probable que ce soit le cas au 1er janvier 2024. Les chefs de corps du Conseil d'État expliquent que dans ces circonstances, il leur semble quasiment impossible d'atteindre tous les objectifs de la réforme prévue, y compris, au sein de la section du contentieux administratif, le dépôt d'un rapport de l'auditeur dans les 10 mois après la mise en état du dossier au fond, pour les dossiers introduits à partir du 1er septembre 2023, et dans les 6 mois pour les dossiers introduits à partir du 1er janvier 2024, qui étaient initialement prévus par les articles 7, 1° et 3°, et 26 du projet de loi.

Pour ces raisons, il est proposé de retarder l'entrée en vigueur des délais de dépôt du rapport de l'auditeur. Avec cet

Nr. 23 van de heer **Demon c.s.**

Art. 27

Het derde lid vervangen als volgt:

“Artikel 7, 1° en 3°, en artikel 26 treden in werking op 1 januari 2024.”

VERANTWOORDING

Op 29 maart 2023 ontving de minister van Binnenlandse Zaken een schrijven van de korpschefs van de Raad van State van 28 maart 2023 over de stand van zaken van de invulling van het nieuwe, wettelijke personeelskader bij de Raad van State. Dit wettelijke personeelskader werd eerder bij wet van 6 september 2022 tot wijziging van artikel 69 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State uitgebreid. Concreet werd met deze wet van 6 september 2022 het aantal auditeurs van 80 op 112 gebracht en zo vermeerderd met 32.

De effectieve invulling van dit nieuwe personeelsformatie (met inbegrip van de substantiële uitbreiding van het aantal auditeurs) en de inhoudelijke hervormingen die met dit wetsontwerp worden doorgevoerd, moeten samen leiden tot snellere, efficiënte, kwaliteitsvolle en moderne procedures bij de Raad van State.

Met het schrijven van 28 maart 2023 informeren de korpschefs van de Raad van State de minister van Binnenlandse Zaken echter dat, ondanks alle inspanningen die worden geleverd en de nieuwe publiciteitsvormen die worden aangeboord, het hun inziens onmogelijk is dat het nieuwe kader van het auditoraat tegen 1 september 2023 volledig of minstens substantieel zal zijn ingevuld. Volgens hen zal dit naar alle waarschijnlijkheid evenmin het geval zijn op 1 januari 2024. De korpschefs van de Raad van State lichten hierbij toe dat het in die omstandigheden hun inziens zo goed als onmogelijk lijkt om alle doelstellingen van de geplande hervorming te realiseren, waaronder in de afdeling bestuursrechtspraak het neerleggen van een auditeursverslag binnen tien maanden nadat het dossier ten gronde in staat is, voor dossiers ingediend vanaf 1 september 2023, en binnen zes maanden voor dossiers ingediend vanaf 1 januari 2024, waarin middels de artikelen 7, 1° en 3°, en 26 van het wetsontwerp initieel werd voorzien.

Daarom wordt er voorgesteld de inwerkingtreding van de termijnen voor het neerleggen van het auditeursverslag

amendement, l'obligation de déposer un rapport de l'auditeur dans un délai de 10 mois n'entrera en vigueur qu'à partir du 1er janvier 2024. À partir du 1er mai 2024, le délai de 6 mois pour le dépôt du rapport de l'auditeur s'appliquera. Cette mesure répond aux préoccupations susmentionnées des chefs de corps du Conseil d'État, exprimées dans la lettre datée du 28 mars 2023. De même, un délai supplémentaire est accordé au Conseil d'État pour procéder aux recrutements supplémentaires et permettre ainsi à l'auditorat de disposer effectivement d'un nombre suffisant d'auditeurs pour respecter les délais respectifs de 10 mois et de 6 mois pour le dépôt du rapport de l'auditeur.

uit te stellen. De verplichting tot het neerleggen van een auditeursverslag binnen een termijn van tien maanden zal met dit amendement slechts ingaan op 1 januari 2024. Vanaf 1 mei 2024 zal vervolgens de termijn van zes maanden voor het neerleggen van het auditeursverslag gelden. Zo wordt tegemoet gekomen aan de hoger vermelde bezorgdheden van de korpschefs van de Raad van State uit het schrijven van 28 maart 2023. Eveneens wordt de Raad van State bijkomende tijd geboden om de bijkomende aanwervingen te realiseren en het auditoraat aldus in staat te stellen over effectief voldoende auditeurs te beschikken om de respectieve termijnen van 10 en 6 maanden voor de neerlegging van het auditeursverslag te kunnen naleven.

Franky Demon (cd&v)
Khalil Aouasti (PS)
Philippe Pivin (MR)
Julie Chanson (Ecolo-Groen)
Tim Vandenput (Open Vld)
Meryame Kitir (Vooruit)
Eva Platteau (Ecolo-Groen)